

دستورالعمل رتبه‌بندی
شرکت‌های کارگزار،
کارگزار / معامله‌گر

۵	بخش (۱) تعاریف
۵	ماده (۱)
۷	بخش (۲) نحوه امتیازدهی
۷	ماده (۲)
۷	بند (۱) معیارهای مرتبط با فعالیت کارگزار، کارگزار/معامله گر در بورس های اوراق بهادار
۹	بند (۲) معیارهای مرتبط با فعالیت کارگزار، کارگزار/معامله گر در بورس کالای ایران
۱۱	بند (۳) معیارهای مرتبط با فعالیت کارگزار، کارگزار/معامله گر در بورس انرژی ایران
۱۳	ماده (۳) نحوه تعیین رتبه کارگزار، کارگزار/معامله گر
۱۴	ماده (۴) تعیین اوزان معیارها و زیرمعیارهای رتبه بندی
۱۵	بخش (۳) رتبه بندی شرکتهای کارگزار، کارگزار معامله گر در بورس های اوراق بهادار
۱۵	ماده (۵) نحوه محاسبه امتیاز بر اساس معاملات
۱۵	بند (۱) مشتریان جدید
۱۵	بند (۲) کارمزد معاملات
۱۵	بند (۳) مشتریان فعال
۱۵	بند (۴) ارزش معاملات اوراق مشتقه
۱۶	بند (۵) شرکت های پذیرش شده
۱۶	بند (۶) صندوق های سرمایه گذاری و تامین مالی جمعی
۱۶	ماده (۶) نحوه محاسبه امتیاز توسعه بازار
۱۶	بند (۱) ارائه ابزارهای مختلف در سامانه معاملاتی
۱۶	بند (۲) زیرساخت های معاملاتی اختصاصی
۱۶	ماده (۷) نحوه محاسبه امتیاز در معیار راهبری شرکتی
۱۶	بند (۱) حضور در هیئت مدیره، کارگروه ها و کمیته های تخصصی کانون

۱۷	بند ۲) شعب و دفاتر
۱۷	بند ۳) آموزش کارکنان
۱۸	بند ۴) کمیته های هیئت مدیره
۱۸	ماده ۸) نحوه محاسبه امتیاز نظارتی
۱۸	بند ۱) انحراف از مقررات
۱۹	بند ۲) سامانه الکترونیکی رسیدگی به شکایات
۱۹	بند ۳) کیفیت صورتهای مالی
۲۰	بند ۴) کنترل ریسک اعتباری
۲۰	بند ۵) ایفای تعهدات
۲۱	بند ۶) رعایت الزامات امنیت اطلاعات و فناوری
۲۱	بند ۷) ضریب اعتباری
۲۱	بند ۸) رعایت شرایط عضویت در بورس و فرابورس
۲۲	بخش ۴) رتبه‌بندی کارگزاران، کارگزار/معامله‌گران بورس کالای ایران
۲۲	ماده ۹) نحوه محاسبه امتیاز معاملات
۲۲	بند ۱) کارمزد معاملات بازار فیزیکی (خرید)
۲۲	بند ۲) کارمزد معاملات بازار فیزیکی (فروش)
۲۲	بند ۳) تعداد قراردادهای معامله‌شده در بازار فیزیکی
۲۳	بند ۴) تعداد مشتری فعال در بازار فیزیکی بورس کالای ایران
۲۳	بند ۵) تعداد مشتری فعال در بازار مشتقه بورس کالای ایران
۲۳	بند ۶) کارمزد معاملات در بازار مشتقه بورس کالای ایران
۲۳	بند ۷) کارمزد معاملات در بازار مالی
۲۴	ماده ۱۰) نحوه محاسبه امتیاز توسعه بازار
۲۴	بند ۱) بازارهای فعال

- بند ۲) کالا و اوراق بهادار پذیرش شده در هیئت پذیرش و کمیته عرضه
۲۴
- ماده ۱۱) نحوه محاسبه معیار راهبری شرکتی
۲۴
- بند ۱) شعبه (تالار اختصاصی)، تالار معاملات کارگزاران، کارگزار/معامله‌گران دارای مجوز از بورس کالای ایران بجز شعب
و تالارهای معاملات شهر تهران
۲۴
- بند ۲) تعداد ایستگاه‌های معاملاتی کالا
۲۴
- ماده ۱۲) نحوه محاسبه امتیاز نظارتی
۲۴
- بند ۱) انحراف از مقررات
۲۴
- بند ۲) کیفیت صورت‌های مالی
۲۵
- بند ۳) رعایت شرایط عضویت در بورس کالا
۲۵
- بخش ۵) رتبه‌بندی کارگزاران، کارگزار/معامله‌گران بورس انرژی ایران
۲۶
- ماده ۱۳) نحوه محاسبه امتیاز معاملات
۲۶
- بند ۱) ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی (خرید)
۲۶
- بند ۲) ارزش معاملات در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی (خرید)
۲۶
- بند ۳) ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی (فروش)
۲۷
- بند ۴) ارزش معاملات در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی (فروش)
۲۷
- بند ۵) تعداد معاملات در بازار فیزیکی
۲۷
- بند ۶) تعداد مشتری فعال بازار فیزیکی بورس انرژی ایران
۲۷
- بند ۷) ارزش معاملات بازار مشتقه
۲۸
- بند ۸) تعداد مشتری فعال در بازار مشتقه بورس انرژی ایران
۲۸
- بند ۹) ارزش معاملات بازار سایر اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی ایران
۲۸
- ماده ۱۴) نحوه محاسبه امتیاز توسعه بازار
۲۹
- بند ۱) بازارهای فعال
۲۹
- بند ۲) کالاها و اوراق بهادار قابل معامله پذیرش شده
۲۹

۲۹	بند ۳) تعداد مشتریان خارجی جدید
۳۰	ماده ۱۵) نحوه محاسبه امتیاز راهبری شرکتی
۳۰	بند ۱) پرسنل مستقر در واحد بورس انرژی ایران در شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر
۳۰	بند ۲) تعداد ایستگاه های معاملاتی انرژی
۳۰	ماده ۱۶) نحوه محاسبه امتیاز نظارتی
۳۰	بند ۱) انحراف از مقررات
۳۱	بند ۲) کیفیت صورت های مالی
۳۱	بند ۳) رعایت شرایط عضویت در بورس انرژی
۳۲	ماده ۱۷)

در راستای اجرای بند ۶ پانصدمین صورتجلسه هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۱ و به منظور ارزیابی و رتبه‌بندی شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر این دستورالعمل در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ به تصویب کمیته ای متشکل از نمایندگان کانون، بورس اوراق بهادار تهران، فرابورس ایران، بورس کالای ایران و بورس انرژی ایران رسید. رعایت مفاد این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ آن الزامی است.

بخش (۱) تعاریف

ماده (۱) اصطلاحات و واژه‌هایی که در ماده یک قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه سال ۱۳۸۴ تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این ضوابط به کار می‌روند و واژه‌های دیگر دارای معانی زیر است.

دستورالعمل عضویت: منظور دستورالعمل عضویت در کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۸/۰۸/۰۹ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و اصلاحات بعدی آن است.

عضو: شخصی حقوقی است که مجوز فعالیت کارگزاری، کارگزار/معامله‌گری، بازارگردانی، مشاور سرمایه‌گذاری یا سبذگردانی را از سازمان دریافت نموده و طبق دستورالعمل عضویت به عنوان عضو، در کانون پذیرفته شده است.

بورس: منظور بورس اوراق بهادار تهران، فرابورس ایران، بورس کالای ایران و بورس انرژی ایران است.

شخص وابسته به عضو: شامل اعضای حقیقی هیئت مدیره، نمایندگان اشخاص حقوقی عضو هیئت مدیره و هیئت عامل، مدیرعامل، مدیران، معامله‌گران، مسئولین پذیرش سفارش مشتریان، مدیران سرمایه‌گذاری صندوق‌ها، مسئولین بازارگردانی و تحلیلگری، مسئولین شعب و مسئولین مالی و سایر اشخاص حقیقی مرتبط که حسب مورد توسط کانون به عنوان شخص وابسته به عضو اعلام می‌شوند.

کانون: منظور کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار است.

دوره ارزیابی: بازه زمانی یک سال شمسی است که معیارهای مندرج در این دستورالعمل برای هر یک از کارگزاران، کارگزار/معامله‌گران طی آن محاسبه می‌شود. هیئت مدیره کانون اختیار تغییر دوره ارزیابی را دارد.

مشتری: شخص حقیقی یا حقوقی است که خدمات کارگزاری را از کارگزار، کارگزار/معامله‌گر دریافت می‌کند.

مشتری فعال در بورس‌های اوراق بهادار (بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران): شخص حقیقی یا حقوقی است که در دوره ارزیابی توسط کارگزار، کارگزار/معامله‌گر حداقل یک دفعه در هر یک از بازارهای بورس‌های اوراق بهادار اقدام به خرید یا فروش کرده است.

مشتری فعال در بورس‌های کالایی (بورس کالای ایران و بورس انرژی ایران): شخص حقیقی یا حقوقی است که در دوره ارزیابی توسط کارگزار، کارگزار/معامله‌گر حداقل یک دفعه در هر یک از بازارهای بورس‌های کالایی اقدام به خرید یا فروش کرده است.

سامانه نظرسنجی: این سامانه جهت اخذ نظر مشتریان توسط کانون تهیه شده و دسترسی به پایگاه داده مربوطه در اختیار کانون است.

احراز هویت در نظرسنجی: احراز هویت مشتریان شرکت کننده در نظرسنجی توسط کارگزار، کارگزار/معامله‌گر صورت گرفته و شرط لازم جهت شرکت مشتریان در نظرسنجی است.

فرآیند پذیرش و ثبت سفارشات مشتریان: سازوکاری است که طی آن کارگزار، کارگزار/معامله‌گر اقدام به احراز هویت، اخذ کد معاملاتی و دریافت سفارشات خرید و فروش مشتریان در هر یک از شرکت‌های بورس‌های اوراق بهادار، می‌نماید.

فرآیند انجام معاملات: سازوکاری است که در آن سفارشات مشتریان از روش‌های مختلف به منظور انجام معامله به سامانه معاملات ارسال خواهد شد.

فرآیند تسویه: خدمتی است که به منظور تسویه، ارائه گزارشات حسابداری و مدارک مرتبط با معاملات، به هر یک از مشتریان ارائه می‌گردد.

خدمات مکمل برای مشتریان: خدماتی است که توسط کارگزار، کارگزار/معامله‌گر با هدف ارتقاء کیفیت خدمات، افزایش سرعت و دقت و اعتمادسازی به مشتریان ارائه می‌شود.

کارمزد معاملات: منظور ارزش ریالی کارمزد دریافتی کارگزار، کارگزار/معامله گر از معاملات انجام شده در بورس های اوراق بهادار در دوره ارزیابی است.

ارزش معاملات اوراق مشتقه: منظور ارزش ریالی معاملات اوراق مشتقه در بورس های اوراق بهادار است که توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر در دوره ارزیابی انجام شده است.

ارزش معاملات بورس کالای ایران: منظور ارزش ریالی معاملات انجام شده در بورس کالای ایران توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر در دوره ارزیابی است که شامل معاملات بازار فیزیکی (خرید و فروش)، معاملات بازار مشتقه و معاملات بازار مالی است.

ارزش معاملات بورس انرژی ایران: منظور ارزش ریالی معاملات انجام شده در بورس انرژی ایران توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر در دوره ارزیابی است که شامل معاملات رینگ داخلی بازار فیزیکی (خرید و فروش)، معاملات رینگ بین الملل بازار فیزیکی (خرید و فروش)، معاملات بازار مشتقه و معاملات بازار سایر اوراق بهادار قابل معامله است.

مشتری جدید: شخص حقیقی و حقوقی که در دوره ارزیابی پس از احراز هویت و اخذ کد در سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) احراز هویت شده و نزد اولین شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر به عنوان مشتری در سامانه های همان شرکت تعریف شده است.

کمیته رسیدگی: کمیته ای است که اعتراضات واصله از کارگزاران، کارگزار/معامله گران در زمینه رتبه بندی انجام شده توسط کانون را بررسی می نماید.

ضوابط بازاریابی و تخفیفات: منظور ضوابط بازاریابی و تخفیفات مصوب مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۳۱ هیئت مدیره کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار و اصلاحات بعدی آن است.

کمیته: منظور کمیته تدوین این دستورالعمل است که بر اساس ابلاغیه شماره ۱۱۰۲۰۰۲۰۶ سازمان بورس و اوراق بهادار تشکیل شده و شامل نمایندگان کانون، بورس اوراق بهادار تهران، فرابورس ایران، بورس کالای ایران و بورس انرژی ایران است.

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر

بخش ۲) نحوه امتیازدهی

ماده ۲) کانون برای هر دوره ارزیابی، براساس معیارهای تفکیک شده بورس های اوراق بهادار و بورس های کالایی مندرج در جداول زیر، کارگزاران، کارگزار/معامله گران عضو خود را ارزیابی می کند.

بند ۱) معیارهای مرتبط با فعالیت کارگزار، کارگزار/معامله گر در بورس های اوراق بهادار

Wi (وزن)	امتیاز	توضیحات	زیرمعیار	
۶/۰۸٪	مطابق رابطه ۱	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین تعداد مشتریان جدید ورودی به هر شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی، با استعلام از شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در بازه ۱۰-۰۰ امتیازدهی می گردد.	مشتریان جدید	معاملات
۱۱/۶۲٪	مطابق رابطه ۲	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات دریافتی کارگزاران، کارگزار/معامله گران طی دوره ارزیابی در بازه ۱۰-۰۰ امتیازدهی می گردد.	کارمزد معاملات	
۱۰/۴۵٪	مطابق رابطه ۳	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین تعداد مشتری فعال طی دوره ارزیابی با استعلام از شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در بازه ۱۰-۰۰ امتیازدهی می گردد.	مشتریان فعال	
۴/۱۲٪	مطابق رابطه ۴	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین ارزش معاملات اوراق مشتقه طی دوره ارزیابی در بازه ۱۰-۰۰ امتیازدهی می گردد.	معاملات اوراق مشتقه	
۲/۴۲٪	-	به ازای پذیرش یک شرکت امتیاز کامل اعطا می گردد.	شرکت های پذیرش شده	
۳/۰۰٪	-	به ازای هر صندوق ۵ امتیاز اعطا می گردد.	صندوق های سرمایه گذاری (مدیر ثبت و مدیر صندوق) و تامین مالی جمعی	
۵/۰۰٪	-	بر اساس خدمات قابل ارائه در پلتفرم معاملاتی در بازه ۱۰-۰۰ امتیازدهی می گردد.	ارائه ابزارهای مختلف در سامانه معاملاتی	توسعه بازار
۵/۰۰٪	-	بر اساس استعلام از مدیریت فناوری سازمان بورس در بازه ۱۰-۰۰ امتیازدهی می گردد.	زیرساخت های معاملاتی اختصاصی	
۱/۹۲٪	مطابق جدول ۱-۲	-	حضور در هیئت مدیره، کارگروه ها و کمیته های تخصصی کانون	راهبری شرکتی
۲/۱۶٪	مطابق رابطه ۵	به نسبت سهم تعداد شعب و دفاتر کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین تعداد شعب و دفاتر در بازه ۱۰-۰۰ امتیازدهی می گردد.	شعب و دفاتر	

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر

۲/۱۴٪	مطابق جدول ۱-۳	-	آموزش کارکنان	
۳/۰۰٪	-	به ازای هر کمیته ریسک، حسابرسی داخلی، اعتبارات، جذب و نگهداشت منابع انسانی ۲.۵ امتیاز اعطا می گردد.	کمیته های هیئت مدیره	
۶/۰۵٪	مطابق جدول ۱-۴	تخلف صورت گرفته توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر در دوره ارزیابی	انحراف از مقررات	نظارتی
۲/۳۳٪	مطابق جدول ۱-۵	میزان پاسخگویی به استعلام های ارسالی از سامانه الکترونیکی رسیدگی به شکایات	سامانه الکترونیکی رسیدگی به شکایات	
۳/۷۴٪	مطابق جدول ۱-۶	بر اساس گزارش حسابرس	کیفیت صورت های مالی	
۱۰/۰۰٪	مطابق رابطه ۸	در بازه ۱۰-۰ امتیازدهی می گردد.	کنترل ریسک اعتباری	
۱۰/۰۰٪	مطابق رابطه ۱۰	در بازه ۱۰-۰ امتیازدهی می گردد.	ایفای تعهدات	
۵/۰۰٪	-	بر اساس میزان رعایت سند الزامات امنیت اطلاعات بازار سرمایه و ابلاغیات مرکز مکننا در بازه ۱۰-۰ امتیازدهی می گردد.	رعایت الزامات امنیت اطلاعات و فناوری	
۴/۰۰٪	-	بر اساس حد اعتباری کارگزاری در کمیته پایش در بازه ۱۰-۰ امتیازدهی می گردد.	ضریب اعتباری	
۱/۹۷٪	مطابق جدول ۱-۷	-	رعایت شرایط عضویت در بورس و فرابورس	

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار / معامله گر

بند ۲) معیارهای مرتبط با فعالیت کارگزار، کارگزار / معامله گر در بورس کالای ایران

معیارهای اصلی	زیرمعیار	توضیحات	امتیاز	Wi (وزن)
معاملات	کارمزد معاملات بازار فیزیکی (خرید)	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات در بازار فیزیکی بورس کالای ایران (خرید) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد	مطابق رابطه ۱۱	۱۰/۹۵%
	کارمزد معاملات بازار فیزیکی (فروش)	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات در بازار فیزیکی بورس کالای ایران (فروش) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد	مطابق رابطه ۱۲	۵/۴۰%
	تعداد قراردادهای معامله شده در بازار فیزیکی	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد قرارداد معامله شده در بازار فیزیکی بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد	مطابق رابطه ۱۳	۵/۸۸%
	تعداد مشتری فعال در بازار فیزیکی بورس کالا	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال بازار فیزیکی بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۱۴	۵/۷۳%
	تعداد مشتری فعال در بازار مشتقه بورس کالا	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال در بازار مشتقه بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۱۵	۷/۱۶%
	کارمزد معاملات در بازار مشتقه بورس کالا	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات بازار مشتقه شامل قراردادهای اختیار معامله و آتی بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۱۶	۴/۷۷%
توسعه بازار	کارمزد معاملات در بازار مالی	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات اوراق مالی شامل گواهی های سپرده کالایی، سلف موازی استاندارد و صندوق کالایی و سایر اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۱۷	۶/۱۵%
	بازارهای فعال	انجام معامله در هر یک از بازارهای زیرمجموعه بازار صادراتی به غیر از قیر و فرآورده های نفتی، بازار کشاورزی، هر یک از بازارهای زیر مجموعه بازار املاک و مستغلات بورس کالای ایران و انجام معامله در بازار مناقصه، ۵ امتیاز با سقف ۱۰ امتیاز برای کارگزار، کارگزار / معامله گر در پی دارد.	-	۱۰/۴۷%
	کالا و اوراق بهادار پذیرش شده در هیئت پذیرش	به ازای کالای پذیرش شده در کمیته پذیرش و کمیته عرضه بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	-	۷/۷۸%
راهبری شرکتی	شعبه (تالار اختصاصی)، تالار معاملات کارگزاران، کارگزاران، کارگزار / معامله گران دارای مجوز از بورس کالای ایران خارج از شهر تهران ۲ امتیاز به کارگزار، کارگزار / معامله گر تا سقف ۱۰ امتیاز اعطا می گردد.	شعبه (تالار اختصاصی)، تالار معاملات کارگزاران دارای مجوز از بورس کالای ایران خارج از شهر تهران ۲ امتیاز به کارگزار، کارگزار / معامله گر تا سقف ۱۰ امتیاز اعطا می گردد.	-	۹/۰۸%
	تعداد ایستگاه معاملاتی کالا	به ازای هر ایستگاه معاملاتی کالا ۲ امتیاز، با سقف ۱۰ امتیاز در نظر گرفته می شود.	-	۸/۲۸%

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر

۱۰/۹۷٪	مطابق جدول ۱-۲	تخلف صورت گرفته توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر در دوره ارزیابی	انحراف از مقررات	نظارتی
۵/۲۸٪	مطابق جدول ۲-۲	بر اساس گزارش حسابرس	کیفیت صورت های مالی	
۲/۱۱٪	مطابق جدول ۳-۲	-	رعایت شرایط عضویت در بورس کالا	

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار / معامله گر

بند ۳) معیارهای مرتبط با فعالیت کارگزار، کارگزار / معامله گر در بورس انرژی ایران

معیار های اصلی	زیرمعیار	توضیحات	امتیاز	Wi (وزن)
معاملات	ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی (خرید)	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (خرید) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۱۸	۸/۳۹٪
	ارزش معاملات در رینگ بین الملل بازار فیزیکی (خرید)	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ بین الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (خرید) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۱۹	۶/۵۶٪
	ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی (فروش)	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (فروش) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۰	۲/۸۰٪
	ارزش معاملات در رینگ بین الملل بازار فیزیکی (فروش)	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ بین الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (فروش) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۱	۳/۷۴٪
	تعداد معاملات در بازار فیزیکی	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد معاملات در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد	مطابق رابطه ۲۲	۴/۰۴٪
	تعداد مشتری فعال بازار فیزیکی بورس انرژی ایران	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال بازار فیزیکی بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۳	۷/۳۰٪
	ارزش معاملات بازار مشتقه	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین ارزش معاملات بازار مشتقه بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۴	۴/۰۴٪
	تعداد مشتری فعال در بازار مشتقه بورس انرژی	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال در بازار مشتقه بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۵	۲/۱۳٪
	ارزش معاملات سایر اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی ایران	به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین ارزش معاملات سایر اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۶	۳/۱۰٪
	توسعه بازار	بازارهای فعال	انجام معامله در هر یک از تابلوهای معاملاتی بازارهای فیزیکی، مشتقه و سایر اوراق بهادار قابل معامله امتیازاتی به شرح جدول مربوطه با سقف ۱۰ امتیاز برای کارگزار، کارگزار / معامله گر در پی دارد.	مطابق جدول ۱-۳
کالاها و اوراق بهادار قابل معامله پذیرش شده		به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد کالا و اوراق بهادار قابل معامله پذیرش شده بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۷	۵/۷۳٪
تعداد مشتریان خارجی جدید		به نسبت سهم کارگزار، کارگزار / معامله گر از بیشترین تعداد کدهای معاملاتی سرمایه گذاران خارجی صادره طی دوره ارزیابی در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.	مطابق رابطه ۲۸	۵/۳۶٪
راهبری شرکتی		به ازای هر پرسنل فعال در حوزه بورس انرژی ایران ۲/۵ امتیاز به کارگزار، کارگزار / معامله گر تا سقف ۱۰ امتیاز اعطا می گردد.	-	۸/۶۶٪

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر

۴/۹۸٪	-	به ازای هر ایستگاه معاملاتی ۵ امتیاز برای کارگزار، کارگزار/معامله گر در نظر گرفته می شود، با سقف ۱۰ امتیاز.	تعداد ایستگاه معاملاتی انرژی	
۱۱/۹۳٪	مطابق جدول ۲-۳	تخلف صورت گرفته توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی	انحراف از مقررات	نظارتی
۴/۱۵٪	مطابق جدول ۳-۳	گزارش حسابرس	کیفیت صورت های مالی	
۲/۱۴٪	مطابق جدول ۳-۴	-	رعایت شرایط عضویت در بورس انرژی	

تبصره یک: کانون در انتهای هر دوره ارزیابی، اقدام به ارزیابی تمامی کارگزاران، کارگزار/معامله گرانی که در دوره ارزیابی عضو کانون بوده اند می نماید. کانون موظف است حداکثر تا ۳۱ تیر ماه هر سال نسبت به اعلام نتیجه رتبه بندی سال قبل به اعضا اقدام نماید.

تبصره دو: اولین رتبه بندی اعلامی از سوی کانون پس از ابلاغ این دستورالعمل، بدون در نظرگیری معیار اصلی دیدگاه مشتریان صورت می پذیرد.

تبصره سه: کارگزار، کارگزار/معامله گرانی که به رتبه بندی اعلامی از سوی کانون اعتراض دارند، باید حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری اعتراض خود را به صورت مکتوب به همراه دلایل و مستندات به کانون اعلام نمایند. کمیته رسیدگی مکلف است طی مهلت ۶۰ روز کاری به اعتراضات واصله رسیدگی نماید. در صورت تأیید اعتراض، رتبه اصلاح شده و در غیر این صورت رتبه اولیه معتبر است و در تارنمای رسمی کانون منتشر می شود. کارگزار، کارگزار/معامله گر عضو نمی تواند پس از مهلت ۵ روز کاری اعتراض نماید و امتیاز اعلام شده توسط کانون معتبر خواهد بود.

تبصره چهار: کمیته رسیدگی متشکل از دبیرکل کانون به عنوان رئیس کمیته، یک نفر منتخب هیئت مدیره و یک نفر منتخب مجمع عمومی کانون است. از اعضای هیئت مدیره کانون دو نفر، یک نفر به عنوان عضو اصلی و یک نفر به عنوان عضو علی البدل به انتخاب هیئت مدیره کانون به مدت ۲ سال و از اشخاص وابسته به اعضای کانون خارج از هیئت مدیره کانون که حداقل ۳ سال سابقه عضویت در هیات مدیره یا مدیرعامل شرکت های کارگزاری داشته باشند، دو نفر، یک نفر به عنوان عضو اصلی و یک نفر به عنوان عضو علی البدل به مدت ۲ سال توسط مجمع عمومی کانون انتخاب خواهد شد. کمیته با حضور همه اعضا رسمیت می یابد. رای کمیته بر اساس نظر اکثریت نافذ است. در صورت اعتراض توسط یکی از اعضای کمیته یا عدم امکان حضور عضو اصلی، عضو علی البدل جایگزین وی خواهد شد. در صورت عدم امکان حضور دبیرکل، رئیس هیئت مدیره کانون جایگزین وی خواهد شد.

تبصره پنج: چنانچه هر کارگزار، کارگزار/معامله گر عضو، بیش از پنجاه درصد زمان دوره ارزیابی، تعلیق یا محروم بوده یا چنانچه کارگزار، کارگزار/معامله گر در طول دوره ارزیابی مجوز فعالیت اخذ کرده باشد مشمول رتبه بندی آن دوره ارزیابی نخواهد بود. همچنین در صورتی که کلیه مجوزهای فعالیت کارگزار، کارگزار/معامله گر در هر بورس در هر زمان از دوره ارزیابی لغو گردد، کارگزار، کارگزار/معامله گر مشمول ارزیابی در بورس مربوطه نخواهد بود.

تبصره شش: هریک از اعضای کمیته برای بازنگری این دستورالعمل می توانند درخواست خود را مبنی بر برگزاری مجدد جلسات کمیته به کانون ارائه نمایند. در این صورت کانون مکلف به برگزاری جلسه کمیته خواهد بود. در صورت اصلاح دستورالعمل، حداقل بازه زمانی شش ماهه جهت اعمال تغییرات برای شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر در نظر گرفته خواهد شد.

تبصره هفت: دبیرخانه کمیته رسیدگی که تحت نظر معاونت اعضا و حقوقی کانون تشکیل می شود، انجام کلیه امور مربوط به اصلاح دستورالعمل، دعوت از معترضین، تعیین وقت رسیدگی، دعوت از اعضای کمیته رسیدگی، تنظیم صورتجلسات کمیته رسیدگی، بایگانی مدارک و مستندات پرونده را بر عهده دارد.

ماده (۳) نحوه تعیین رتبه کارگزار، کارگزار/معامله گر

مجموع امتیاز هر کارگزار، کارگزار/معامله گر با توجه به معیارهای مندرج و بازه مشخص شده در موضوع ماده ۲ این دستورالعمل برای هر معیار اصلی محاسبه شده و مطابق جدول زیر در هر معیار اصلی رتبه مشخص می گردد. جهت رتبه بندی کارگزار، کارگزار/معامله گر در هر یک از بورس ها، از امتیازات دریافتی کارگزار، کارگزار/معامله گر در هر زیرمعیار میانگین حسابی با اوزان تعیین شده مطابق جداول ماده ۲ این دستورالعمل گرفته شده و امتیاز نهایی به دست آمده مطابق جدول ۱-۱ رتبه بندی می گردد.

(جدول ۱-۱)

رتبه	ملاک تعیین رتبه
۵ ستاره	$10 \leq \text{امتیاز} \leq 9,5$
۴,۵ ستاره	$9,5 < \text{امتیاز} \leq 9$
۴ ستاره	$9 < \text{امتیاز} \leq 8,25$
۳,۵ ستاره	$8,25 < \text{امتیاز} \leq 7,5$
۳ ستاره	$7,5 < \text{امتیاز} \leq 6,5$
۲,۵ ستاره	$6,5 < \text{امتیاز} \leq 5,5$
۲ ستاره	$5,5 < \text{امتیاز} \leq 4$
۱,۵ ستاره	$4 < \text{امتیاز} \leq 2,5$
۱ ستاره	$2,5 < \text{امتیاز} \leq 1$
۰,۵ ستاره	امتیاز > 1

ماده ۴) تعیین اوزان معیارها و زیرمعیارهای رتبه‌بندی

جهت تعیین اوزان معیارهای اصلی و زیرمعیارها به جز معیار اصلی دیدگاه مشتریان، از روش بهترین-بدترین استفاده گردید. در این روش پس از تعیین معیارها، خبرگان بازار سرمایه ابتدا بهترین و بدترین معیارها را تعیین نموده و سپس بهترین را با دیگر معیارها و پس از آن در قدم بعد دیگر معیارها را با بدترین مقایسه می‌نماید. نتیجه‌ی حاصل دو بردار خواهد بود که با ورود آنها به مدل برنامه‌ریزی ریاضی، اوزان نهایی حاصل می‌شوند. جهت محاسبه‌ی وزن معیار اصلی دیدگاه مشتریان و زیر معیارهای آن، ابتدا نظر نمونه‌ای از مشتریان در قالب پرسشنامه‌ای شامل ۱۳ سوال اخذ شد. سپس با استفاده از روش حداقل مربعات جزیی و بر اساس حداکثر واریانس تبیین شده^۱، وزن هر زیرمعیار محاسبه گردید. در قدم بعد اوزان نرمال‌سازی شده و ضرایب نهایی هر زیر معیار به دست آمدند.

تبصره هشت: به روزرسانی اوزان معیارهای اصلی و زیر معیارها مبتنی بر روش تشریح شده در این ماده با تصویب کمیته و توسط کانون انجام خواهد شد. رتبه‌بندی بر اساس اوزان جدید مشروط به آن است که حداقل ۶ ماه قبل از پایان دوره ارزیابی، اوزان جدید توسط کانون ابلاغ شده باشد، در غیر این صورت رتبه‌بندی بر اساس اوزان قدیم صورت خواهد پذیرفت.

^۱ Explained Variance

بخش ۳) رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر در بورس های اوراق بهادار

ماده ۵) نحوه محاسبه امتیاز بر اساس معاملات

جهت محاسبه امتیاز کمی دریافتی کارگزار، کارگزار/معامله گر در بخش معیار اصلی "معاملات" برای هر زیرمعیار در بازه ۰ - ۱۰ امتیاز در نظر گرفته می شود و از مجموع امتیازات دریافتی هر زیرمعیار، میانگین گیری حسابی با اوزان تعیین شده مطابق جداول ماده ۲ این دستورالعمل به عمل می آید.

بند ۱) مشتریان جدید

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین تعداد مشتریان جدید ورودی به هر شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی، با استعلام از شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(c_i + 1)}{\ln(\max(c_1: c_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱

c_i : تعداد مشتریان جدید شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر i ام طی دوره ارزیابی.

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۲) کارمزد معاملات

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات دریافتی کارگزاران، کارگزار/معامله گران طی دوره ارزیابی در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(f_i)}{\ln(\max(f_1: f_n))} \times 10$$

رابطه ۲

f_i : کارمزد دریافتی شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بورس های اوراق بهادار طی دوره ارزیابی.

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۳) مشتریان فعال

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین تعداد مشتری فعال طی دوره ارزیابی با استعلام از شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(ac_i)}{\ln(\max(ac_1: ac_n))} \times 10$$

رابطه ۳

ac_i : تعداد مشتریان فعال شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام طی دوره ارزیابی.

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۴) ارزش معاملات اوراق مشتقه

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین ارزش معاملات اوراق مشتقه طی دوره ارزیابی در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(d_i + 1)}{\ln(\max(d_1: d_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۴

d_i : ارزش معاملات اوراق مشتقه در بورس های اوراق بهادار شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در طول دوره ارزیابی
 n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۵) شرکت های پذیرش شده

با توجه به اهمیت پذیرش شرکت ها توسط کارگزاران، به ازای پذیرش یک شرکت امتیاز کامل در دوره ارزیابی اعطا می گردد.

بند ۶) صندوق های سرمایه گذاری و تامین مالی جمعی

به ازای تعداد رکن در صندوق های سرمایه گذاری (مدیر ثبت و یا مدیر صندوق) و تامین مالی جمعی توسط کارگزار، کارگزار/کارگزار معامله گر ۵ امتیاز اعطا می گردد.

ماده ۶) نحوه محاسبه امتیاز توسعه بازار

بند ۱) ارائه ابزارهای مختلف در سامانه معاملاتی

به ازای ارائه هر نوع خدمات نظیر امکان معاملات مشتقه، آتی تک سهم و ... در سامانه های معاملاتی کارگزاری یک امتیاز تا سقف ۱۰ امتیاز اعطا می گردد.

بند ۲) زیرساخت های معاملاتی اختصاصی

بر اساس درصد پیشرفت زیرساخت های معاملاتی اختصاصی در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد.

ماده ۷) نحوه محاسبه امتیاز در معیار راهبری شرکتی

جهت امتیازدهی معیار اصلی راهبری شرکتی، از امتیازات دریافتی در هر یک از زیرمعیارهای این بخش، به شرح ذیل، میانگین گیری حسابی با اوزان تعیین شده مطابق جداول ماده ۲ این دستورالعمل به عمل می آید.

بند ۱) حضور در هیئت مدیره، کارگروه ها و کمیته های تخصصی کانون

مطابق جدول ذیل در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد.

(جدول ۱-۲)

امتیاز	معیار
۱	داوطلبی عضویت و حضور نماینده واجد شرایط کارگزار، کارگزار/معامله گر در انتخابات هیئت مدیره کانون
۳	انتخاب نماینده کارگزار، کارگزار/معامله گر در هیئت مدیره کانون
۰/۵ تا سقف ۲	داوطلبی هر نماینده واجد شرایط کارگزار، کارگزار/معامله گر در کارگروه ها و کمیته های تخصصی کانون
۱/۵ تا سقف ۳	انتخاب هر نماینده کارگزار، کارگزار/معامله گر در کارگروه ها و کمیته های تخصصی کانون

تا سقف ۲/۵	مشارکت هر نماینده کارگزار، کارگزار/معامله‌گر که به عضویت در کارگروه‌ها و کمیته‌های تخصصی کانون درآمده‌اند. (به تشخیص مدیر امور اعضا و رئیس کارگروه یا کمیته مربوطه، امتیاز مشارکت رئیس کارگروه به تشخیص مدیر اموراغضا اعطا می‌گردد)
------------	---

تبصره نه: امتیاز مرتبط با مشارکت هر نماینده کارگزار، کارگزار/معامله‌گر که به عضویت کارگروه‌ها و کمیته‌های تخصصی کانون درآمده‌اند برای هر دوره برگزاری انتخابات کارگروه‌ها و کمیته‌های تخصصی کانون در نظر گرفته شده است.

تبصره ده: در صورت انتخاب اعضای هیئت مدیره و کارگروه امتیاز داوطلبی تعلق نمی‌گیرد.

بند ۲) شعب و دفاتر

به نسبت سهم تعداد شعب و دفاتر کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین تعداد دفاتر در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(o_i)}{\ln(\max(o_1: o_n))} \times 10$$

رابطه ۵

o_i : تعداد دفاتر شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام طی دوره ارزیابی
 n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

تبصره یازده: تعداد دفاتر در روز پایانی دوره ارزیابی و با استفاده از اطلاعات "سامانه اطلاعات اعضای کانون" ملاک امتیازدهی این معیار است.

بند ۳) آموزش کارکنان

در صورت بهره‌مندی حداقل V نفرساعت از پرسنل کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی طی دوره ارزیابی از دوره‌های آموزشی کانون امتیاز ۱۰ اعطا گردیده و در غیر اینصورت مطابق جدول ذیل امتیازدهی می‌گردد.

(جدول ۳-۱)

امتیاز	معیار
۱۰	$D \geq V$
۸	$0.8V \leq D < V$
۶	$0.6V \leq D < 0.8V$
۴	$0.4V \leq D < 0.6V$
۲	$0.2V \leq D < 0.4V$
۰	$D < 0.2V$

D: نفرساعت پرسنل کارگزار، کارگزار/معامله گر که طی دوره ارزیابی از دوره های آموزشی کانون بهره مند شده اند
 P: میانگین حسابی تعداد پرسنل کارگزار، کارگزار/معامله گر با استفاده از اطلاعات "سامانه اطلاعات اعضا" در طول دوره ارزیابی
 T: حداقل ساعت آموزش مورد قبول برای هر پرسنل جهت اخذ حداکثر امتیاز برابر با ۳۰
 Pe: حداقل درصد مورد قبول برای پرسنل آموزش دیده جهت اخذ حداکثر امتیاز برابر با ۱۰ درصد

$$V = P \times Pe \times T$$

رابطه ۶

تبصره دوازده: دوره های الزامی مرتبط با اخذ گواهی نامه های حرفه ای و کاربردی بازار سرمایه مشمول کسب امتیاز نخواهد بود.

بند ۴) کمیته های هیئت مدیره

به ازای هر یک از کمیته های ریسک، حسابرسی داخلی، اعتبارات، جذب و نگهداشت منابع انسانی ۲,۵ امتیاز اعطا می گردد.

ماده ۸) نحوه محاسبه امتیاز نظارتی

بند ۱) انحراف از مقررات

مطابق جدول زیر با توجه به تخلف صورت گرفته (براساس آرای انضباطی قطعی یا تذکرات ارسالی) توسط شخص حقوقی کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد. برای هر شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر که شامل تخلفات مندرج در جدول ذیل نباشند، ۱۰ امتیاز در نظر گرفته شده و در صورت ارتکاب تخلف به شرح جدول ذیل از امتیاز اعطایی کسر می گردد:

(جدول ۴-۱)

امتیاز	معیار تذکرات و تخلفات (با سقف منفی ۱۰ امتیاز)
منفی ۰/۱	به ازای هر تذکر اداری
منفی ۱	به ازای هر تخلف منجر به اخطار کتبی با درج در پرونده
منفی ۱/۵	به ازای هر تخلف منجر به اخطار کتبی با درج در پرونده در خصوص ضوابط بازاریابی و تخفیفات و مقررات اعطای اعتبار
منفی ۲	جریمه نقدی تا ۲۰ درصد سقف مقرر
منفی ۲/۵	جریمه نقدی بیش از ۲۰ درصد تا ۴۰ درصد سقف مقرر
منفی ۳	جریمه نقدی بیش از ۴۰ درصد تا ۶۰ درصد سقف مقرر
منفی ۳/۵	جریمه نقدی بیش از ۶۰ درصد تا ۸۰ درصد سقف مقرر

دستورالعمل رتبه بندی شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر

منفی ۴	جریمه نقدی بیش از ۸۰ درصد تا ۱۰۰ درصد سقف مقرر
منفی ۲/۵	به ازای هر تخلف منجر به محرومیت از انجام معاملات اوراق بهادار به ازای هر روز
منفی ۵	به ازای هر تخلف منجر به محرومیت از انجام معاملات اوراق بهادار در خصوص ضوابط بازاریابی و تخفیفات و مقررات اعطای اعتبار به ازای هر روز
منفی ۲/۵	تعلیق بخشی از مجوزهای کارگزار، کارگزار/معامله‌گری در بورس مربوطه کمتر از ۶ ماه به ازای هر مجوز

بند ۲) سامانه الکترونیکی رسیدگی به شکایات

به نسبت درصد نامه‌های پاسخ داده شده از سمت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر نسبت به تعداد کل شکایات‌های استعلام شده از آن کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی در بازه ۰-۱۰ و به شرح جدول ذیل امتیازدهی می‌گردد.

(جدول ۵-۱)

امتیاز	درصد تعداد نامه‌های پاسخ داده شده از سمت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر نسبت به تعداد شکایات‌های استعلام شده
۱۰	درصد ≥ 80
۹	$70 < \text{درصد} \leq 80$
۸	$60 < \text{درصد} \leq 70$
۷	$50 < \text{درصد} \leq 60$
۶	$40 < \text{درصد} \leq 50$
۵	$30 < \text{درصد} \leq 40$
۰	درصد > 30

بند ۳) کیفیت صورت‌های مالی

امتیازدهی به کیفیت آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده سالانه که پایان سال مالی آن در دوره ارزیابی باشد با توجه به اظهار نظر حسابرس به صورت زیر در بازه ۰-۱۰ ارزیابی می‌گردد.

(جدول ۶-۱)

امتیاز	ملاک تعیین رتبه
۱۰	مقبول

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر

به ازای هر بند شرط ۲ امتیاز منفی تا سقف ۶ امتیاز منفی از ۱۰ امتیاز اعطایی کسر می گردد.	مشروط
۱	اظهار نظر مردود نسبت به یکی از صورت های مالی اساسی
۰	عدم اظهار نظر و یا عدم ارائه صورت های مالی حسابرسی شده توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر

بند ۴) کنترل ریسک اعتباری

در بازه ۰-۱۰ و با استفاده از رابطه ذیل محاسبه می گردد.

$$\alpha_{ij} = \frac{r_{ij}}{e_{ij}}$$

رابطه ۷

r_{ij} : ارزش در معرض ریسک شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی j ام در روز کاری i ام در دوره ارزیابی

e_{ij} : حقوق صاحبان سهام شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی j ام در روز کاری i ام در دوره ارزیابی

$$\beta_j = \frac{\text{مجموع مقادیر } \alpha_{ij} \text{ در دوره ارزیابی}}{\text{تعداد روزهای کاری در دوره ارزیابی}}$$

رابطه ۸

امتیاز	β _j
۱۰	۰,۲-۰
۸	۰,۴-۰,۲۱
۵	۰,۶-۰,۴۱
۲	۰,۸-۰,۶۱
۱	۱-۰,۸۱
۰	بزرگ تر از ۱

بند ۵) ایفای تعهدات

با استفاده از رابطه ذیل محاسبه می گردد:

$$\beta_i = \frac{C_i}{ave_i}$$

رابطه ۹

$$امتیاز = ۱۰ - \frac{\ln(\beta_i + ۱)}{\ln(\max(\beta_1: \beta_n) + ۱)} \times ۱۰$$

رابطه ۱۰

C_i : مدت زمان بر حسب دقیقه X نکول (ریال) شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر i ام در طی دوره ارزیابی

Ave_i : میانگین حسابی سرمایه شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی در صندوق تضمین طی دوره ارزیابی

n: تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۶) رعایت الزامات امنیت اطلاعات و فناوری

بر اساس میزان رعایت سند الزامات امنیت اطلاعات بازار سرمایه و ابلاغیات مرکز مکننا در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد.

بند ۷) ضریب اعتباری

بر اساس میانگین حد اعتباری کارگزاری در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد. به ازای هر نیم امتیاز حد اعتباری کارگزاری در کمیته پایش، ۱ امتیاز اعطا می گردد.

بند ۸) رعایت شرایط عضویت در بورس و فرابورس

انتهای هر دوره ارزیابی، ۱۰ امتیاز به هر شرکت مورد ارزیابی تعلق گرفته و طبق جدول ذیل از امتیاز اعطایی کسر می گردد.

(جدول ۷-۱)

امتیاز	معیار
منفی ۲ امتیاز به ازای هر بورس	عدم واریز حق عضویت ثابت سالانه بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران طی دوره ارزیابی
منفی ۲	هر هفته تأخیر در بارگذاری اطلاعات درخواستی کانون از جمله صورت های مالی در سامانه معرفی شده توسط کانون
منفی ۴	تأخیر در بروزرسانی اطلاعات وارد شده در سامانه معرفی شده توسط کانون، در مهلت مقرر، به ازای هر هفته تاخیر

بخش ۴) رتبه بندی کارگزاران، کارگزار/معامله گر بورس کالای ایران

ماده ۹) نحوه محاسبه امتیاز معاملات

امتیاز اعطا شده به هر زیرمعیار مطابق رابطه های ذیل محاسبه شده و براساس اوزان تعیین شده مطابق جداول ماده ۲ این دستورالعمل میانگین گیری حسابی به عمل می آید.

بند ۱) کارمزد معاملات بازار فیزیکی (خرید)

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات در بازار فیزیکی بورس کالای ایران (خرید) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(vb_i)}{\ln(\max(vb_1: vb_n))} \times 10$$

رابطه ۱۱

vb_i : کارمزد معاملات شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بازار فیزیکی بورس کالای ایران (خرید) طی دوره ارزیابی n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۲) کارمزد معاملات بازار فیزیکی (فروش)

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین کارمزد معاملات در بازار فیزیکی بورس کالای ایران (فروش) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(vs_i + 1)}{\ln(\max(vs_1: vs_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱۲

vs_i : کارمزد معاملات شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بازار فیزیکی بورس کالای ایران فروش طی دوره ارزیابی n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۳) تعداد قراردادهای معامله شده در بازار فیزیکی

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین تعداد قرارداد معامله شده در بازار فیزیکی بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(cn_i + 1)}{\ln(\max(cn_1: cn_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱۳

cn_i : تعداد قراردادهای معامله شده توسط شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بازار فیزیکی بورس کالای ایران طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

محاسبات به تفکیک تالارهای پتروشیمی و فرآورده های نفتی ۵ امتیاز، معدنی و صنعتی ۵ امتیاز و بقیه تالارها ۲ امتیاز تشویقی صورت می گیرد.

بند ۴) تعداد مشتری فعال در بازار فیزیکی بورس کالای ایران

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال بازار فیزیکی بورس کالا در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(ac_i)}{\ln(\max(ac_1: ac_n))} \times 10$$

رابطه ۱۴

ac_i : تعداد مشتری فعال شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در بازار فیزیکی بورس کالای ایران طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

بند ۵) تعداد مشتری فعال در بازار مشتقه بورس کالای ایران

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال در بازار مشتقه بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(cn_i + 1)}{\ln(\max(cn_1: cn_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱۵

cn_i : تعداد مشتری فعال شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در بازار مشتقه بورس کالای ایران طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

بند ۶) کارمزد معاملات در بازار مشتقه بورس کالای ایران

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین کارمزد معاملات بازار مشتقه شامل قراردادهای اختیار معامله و آتی بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(d_i + 1)}{\ln(\max(d_1: d_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱۶

d_i : کارمزد معاملات بازار مشتقه شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در بورس کالای ایران طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

بند ۷) کارمزد معاملات در بازار مالی

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین کارمزد معاملات اوراق مالی شامل گواهی‌های سپرده کالایی، سلف موازی استاندارد و صندوق کالایی و سایر اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(v_i + 1)}{\ln(\max(v_1: v_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱۷

v_i : کارمزد معاملات اوراق مالی شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در بورس کالای ایران طی دوره ارزیابی

n: تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

محاسبات به تفکیک گواهی سپرده ۶ امتیاز، صندوق کالایی ۳ امتیاز، سلف موازی استاندارد ۱ امتیاز و سایر دارایی ها به صورت تشویقی ۲ امتیاز صورت می گیرد.

ماده ۱۰) نحوه محاسبه امتیاز توسعه بازار

بند ۱) بازارهای فعال

انجام معامله در هر یک از بازارهای زیرمجموعه بازار صادراتی به غیر از قیر و فرآورده های نفتی، بازار کشاورزی، هر یک از بازارهای زیر مجموعه بازار املاک و مستغلات بورس کالا و انجام معامله در بازار مناقصه، ۵ امتیاز با سقف ۱۰ امتیاز برای کارگزار، کارگزار/معامله گر در پی دارد.

بند ۲) کالا و اوراق بهادار پذیرش شده در هیئت پذیرش و کمیته عرضه

به ازای هر کالا و اوراق بهادار پذیرش شده توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر ۵ امتیاز و به ازای هر کالا و اوراق بهادار پذیرش شده در کمیته عرضه بورس کالای ایران ۲ امتیاز با سقف ۱۰ امتیاز اعطا می گردد.

ماده ۱۱) نحوه محاسبه معیار راهبری شرکتی

بند ۱) شعبه (تالار اختصاصی)، تالار معاملات کارگزاران، کارگزار/معامله گران دارای مجوز از بورس کالای ایران بجز شعب و تالارهای معاملات شهر تهران

به ازای هر شعبه (تالار اختصاصی)، تالار معاملات کارگزاران، کارگزار/معامله گران دارای مجوز از بورس کالای ایران خارج از شهر تهران ۲ امتیاز به کارگزار، کارگزار/معامله گر تا سقف ۱۰ امتیاز اعطا می گردد. به ازای هر شعبه یا نمایندگی خارج از کشور ۵ امتیاز تشویقی در نظر گرفته خواهد شد.

بند ۲) تعداد ایستگاه های معاملاتی کالا

به ازای هر ایستگاه معاملاتی کالا ۲ امتیاز، با سقف ۱۰ امتیاز در نظر گرفته می شود.

ماده ۱۲) نحوه محاسبه امتیاز نظارتی

بند ۱) انحراف از مقررات

مطابق جدول زیر با توجه به تخلف صورت گرفته (براساس آرای انضباطی قطعی یا تذکرات ارسالی) توسط شخص حقوقی کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد. برای هر شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر که شامل تخلفات مندرج در جدول ذیل نباشند، ۱۰ امتیاز در نظر گرفته شده و در صورت ارتکاب تخلف به شرح جدول ذیل از امتیاز اعطایی کسر می گردد:

(جدول ۱-۲)

امتیاز	معیار تذکرات و تخلفات (با سقف منفی ۱۰ امتیاز)
منفی ۰/۱	به ازای هر تذکر اداری
منفی ۱	به ازای هر تخلف منجر به اخطار کتبی با درج در پرونده

دستورالعمل رتبه بندی شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر

منفی ۱/۵	به ازای هر تخلف منجر به اخطار کتبی با درج در پرونده در خصوص ضوابط بازاریابی و تخفیفات و مقررات اعطای اعتبار
منفی ۲	جریمه نقدی تا ۲۰ درصد سقف مقرر
منفی ۲/۵	جریمه نقدی بیش از ۲۰ درصد تا ۴۰ درصد سقف مقرر
منفی ۳	جریمه نقدی بیش از ۴۰ درصد تا ۶۰ درصد سقف مقرر
منفی ۳/۵	جریمه نقدی بیش از ۶۰ درصد تا ۸۰ درصد سقف مقرر
منفی ۴	جریمه نقدی بیش از ۸۰ درصد تا ۱۰۰ درصد سقف مقرر
منفی ۲/۵	به ازای هر تخلف منجر به محرومیت از انجام معاملات به ازای هر روز
منفی ۵	به ازای هر تخلف منجر به محرومیت از انجام معاملات در خصوص ضوابط بازاریابی و تخفیفات و مقررات اعطای اعتبار به ازای هر روز
منفی ۲/۵	تعلیق بخشی از مجوزهای کارگزار، کارگزار/معامله‌گری در بورس مربوطه کمتر از ۶ ماه به ازای هر مجوز

بند ۲) کیفیت صورت‌های مالی

امتیازدهی به کیفیت آخرین صورت‌های مالی سالانه مرتبط با دوره ارزیابی، با توجه به اظهار نظر حسابرس به صورت زیر در بازه ۰- ۱۰ ارزیابی می‌گردد.

(جدول ۲-۲)

امتیاز	ملاک تعیین رتبه
۱۰	مقبول
به ازای هر بند شرط ۲ امتیاز منفی تا سقف ۶ امتیاز منفی از ۱۰ امتیاز اعطایی کسر می‌گردد.	مشروط
۱	اظهار نظر مردود نسبت به یکی از صورت‌های مالی اساسی
۰	عدم اظهار نظر و یا عدم ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط کارگزار، کارگزار/معامله‌گر

بند ۳) رعایت شرایط عضویت در بورس کالا

در انتهای هر دوره ارزیابی، ۱۰ امتیاز به هر شرکت مورد ارزیابی تعلق گرفته و طبق جدول ذیل از امتیاز اعطایی کسر می‌گردد.

(جدول ۳-۲)

امتیاز	معیار
منفی ۴	عدم واریز حق عضویت ثابت سالانه بورس کالای ایران طی دوره ارزیابی
منفی ۲	هر هفته تأخیر در بارگذاری اطلاعات درخواستی کانون از جمله صورت های مالی در سامانه معرفی شده توسط کانون
منفی ۴	تأخیر در بروزرسانی اطلاعات وارد شده در سامانه معرفی شده توسط کانون، در مهلت مقرر، به ازای هر هفته تأخیر

بخش ۵) رتبه بندی کارگزاران، کارگزار/معامله گران بورس انرژی ایران

ماده ۱۳) نحوه محاسبه امتیاز معاملات

امتیاز اعطا شده به هر زیرمعیار مطابق رابطه های ذیل محاسبه شده و براساس اوزان تعیین شده مطابق جداول ماده ۲ این دستورالعمل میانگین گیری حسابی به عمل می آید.

بند ۱) ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی (خرید)

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (خرید) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(vbi_i + 1)}{\ln(\max(vbi_1: vbi_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱۸

vbi_i : ارزش معاملات شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در رینگ داخلی بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (خرید) طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۲) ارزش معاملات در رینگ بین الملل بازار فیزیکی (خرید)

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ بین الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (خرید) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(vbe_i + 1)}{\ln(\max(vbe_1: vbe_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۱۹

vbe_i : ارزش معاملات شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در رینگ بین الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (خرید) طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۳) ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی (فروش)

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ داخلی بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (فروش) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(vsi_i + 1)}{\ln(\max(vsi_1, vsi_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۲۰

vsi_i : ارزش معاملات شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در رینگ داخلی بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (فروش) طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

بند ۴) ارزش معاملات در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی (فروش)

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین ارزش معاملات در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (فروش) در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(vse_i + 1)}{\ln(\max(vse_1, vse_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۲۱

vse_i : ارزش معاملات شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران (فروش) طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

بند ۵) تعداد معاملات در بازار فیزیکی

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین تعداد معاملات در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(np_i)}{\ln(\max(np_1, np_n))} \times 10$$

رابطه ۲۲

np_i : تعداد قراردادهای معامله‌شده توسط شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

بند ۶) تعداد مشتری فعال بازار فیزیکی بورس انرژی ایران

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال بازار فیزیکی بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(cp_i)}{\ln(\max(cp_1: cp_n))} \times 10$$

رابطه ۲۳

cp_i : تعداد مشتری فعال شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران طی دوره ارزیابی n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۷) ارزش معاملات بازار مشتقه

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین ارزش معاملات بازار مشتقه بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(dv_i + 1)}{\ln(\max(dv_1: dv_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۲۴

dv_i : ارزش معاملات بازار مشتقه شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بورس انرژی ایران طی دوره ارزیابی n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۸) تعداد مشتری فعال در بازار مشتقه بورس انرژی ایران

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین تعداد مشتریان فعال در بازار مشتقه بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(cn_i + 1)}{\ln(\max(cn_1: cn_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۲۵

cn_i : تعداد مشتری فعال شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بازار مشتقه بورس انرژی ایران طی دوره ارزیابی n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

بند ۹) ارزش معاملات بازار سایر اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی ایران

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله گر از بیشترین ارزش معاملات سایر اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(v_i + 1)}{\ln(\max(v_1: v_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۲۶

v_i : ارزش معاملات سایر اوراق بهادار قابل معامله شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در بورس انرژی ایران طی دوره ارزیابی

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

ماده (۱۴) نحوه محاسبه امتیاز توسعه بازار

بند ۱) بازارهای فعال

انجام معامله در هر یک از تابلوهای معاملاتی بازارهای فیزیکی، مشتقه و سایر اوراق بهادار قابل معامله امتیازاتی به شرح جدول ذیل با سقف ۱۰ امتیاز برای کارگزار، کارگزار/معامله‌گر در پی دارد:

(جدول ۱-۳)

امتیاز	تابلوی معاملاتی
۱	فرآورده‌های هیدروکربوری بازار فیزیکی
۱	بازار برق
۲	معاملات آتی
۱	سلف موازی استاندارد با سررسید یکسال و بیشتر
۰,۵	صندوق پروژه
۱	گواهی ظرفیت
۲	گواهی سپرده کالایی
۱,۵	گواهی صرفه جویی

بند ۲) کالاها و اوراق بهادار قابل معامله پذیرش شده

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین تعداد کالا و اوراق بهادار قابل معامله پذیرش شده بورس انرژی ایران در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد.

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(nA_i + 1)}{\ln(\max(nA_1 : nA_n) + 1)} \times 10$$

رابطه ۲۷

nA_i : تعداد کالا و اوراق بهادار قابل معامله پذیرش شده توسط شرکت کارگزار، کارگزار/معامله‌گر مورد ارزیابی i ام در طول دوره ارزیابی
 n : تعداد شرکت‌های کارگزار، کارگزار/معامله‌گر طی دوره ارزیابی.

بند ۳) تعداد مشتریان خارجی جدید

به نسبت سهم کارگزار، کارگزار/معامله‌گر از بیشترین تعداد کدهای معاملاتی سرمایه‌گذاران خارجی صادره طی دوره ارزیابی در بازه ۰ - ۱۰ امتیازدهی می‌گردد:

$$\text{امتیاز} = \frac{\ln(nfc_i + 1)}{\ln(\max(nfc_i; nfc_n) + 1)} * 10$$

رابطه ۲۸

nfc_i : تعداد کدهای معاملاتی سرمایه گذاران خارجی اخذ شده توسط شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر مورد ارزیابی i ام در طول دوره ارزیابی.

n : تعداد شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی.

ماده (۱۵) نحوه محاسبه امتیاز راهبری شرکتی

بند (۱) پرسنل مستقر در واحد بورس انرژی ایران در شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر به ازای هر پرسنل فعال در حوزه بورس انرژی ایران ۲/۵ امتیاز به کارگزار، کارگزار/معامله گر تا سقف ۱۰ امتیاز اعطا می گردد.

بند (۲) تعداد ایستگاه های معاملاتی انرژی

به ازای هر ایستگاه معاملاتی ۵ امتیاز برای کارگزار، کارگزار/معامله گر با سقف ۱۰ امتیاز در نظر گرفته می شود. به ازای هر شعبه یا نمایندگی خارج از کشور ۵ امتیاز تشویقی در نظر گرفته خواهد شد.

ماده (۱۶) نحوه محاسبه امتیاز نظارتی

بند (۱) انحراف از مقررات

مطابق جدول زیر با توجه به تخلف صورت گرفته (براساس آرای انضباطی قطعی یا تذکرات ارسالی) توسط شخص حقوقی کارگزار، کارگزار/معامله گر طی دوره ارزیابی در بازه ۰-۱۰ امتیازدهی می گردد. برای هر شرکت کارگزار، کارگزار/معامله گر که شامل تخلفات مندرج در جدول ذیل نباشند، ۱۰ امتیاز در نظر گرفته شده و در صورت ارتکاب تخلف به شرح جدول ذیل از امتیاز اعطایی کسر می گردد:

(جدول ۲-۳)

امتیاز	معیار تذکرات و تخلفات (با سقف منفی ۱۰ امتیاز)
منفی ۰/۱	به ازای هر تذکر اداری
منفی ۱	به ازای هر تخلف منجر به اخطار کتبی با درج در پرونده
منفی ۱/۵	به ازای هر تخلف منجر به اخطار کتبی با درج در پرونده در خصوص ضوابط بازاریابی و تخفیفات و مقررات اعطای اعتبار
منفی ۲	جریمه نقدی تا ۲۰ درصد سقف مقرر
منفی ۲/۵	جریمه نقدی بیش از ۲۰ درصد تا ۴۰ درصد سقف مقرر
منفی ۳	جریمه نقدی بیش از ۴۰ درصد تا ۶۰ درصد سقف مقرر

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر

منفی ۳/۵	جریمه نقدی بیش از ۶۰ درصد تا ۸۰ درصد سقف مقرر
منفی ۴	جریمه نقدی بیش از ۸۰ درصد تا ۱۰۰ درصد سقف مقرر
منفی ۲/۵	به ازای هر تخلف منجر به محرومیت از انجام معاملات به ازای هر روز
منفی ۵	به ازای هر تخلف منجر به محرومیت از انجام معاملات در خصوص ضوابط بازاریابی و تخفیفات و مقررات اعطای اعتبار به ازای هر روز
منفی ۲/۵	تعلیق بخشی از مجوزهای کارگزار، کارگزار/معامله گری در بورس مربوطه کمتر از ۶ ماه به ازای هر مجوز

بند ۲) کیفیت صورت های مالی

امتیازدهی به کیفیت آخرین صورت های مالی سالانه مرتبط با دوره ارزیابی، با توجه به اظهار نظر حسابرس به صورت زیر در بازه ۱۰-۰ ارزیابی می گردد.

(جدول ۳-۳)

امتیاز	ملاک تعیین رتبه
۱۰	مقبول
به ازای هر بند شرط ۲ امتیاز منفی تا سقف ۶ امتیاز منفی	مشروط
۱	اظهار نظر مردود نسبت به یکی از صورت های مالی اساسی
۰	عدم اظهار نظر و یا عدم ارائه صورت های مالی حسابرسی شده توسط کارگزار، کارگزار/معامله گر

بند ۳) رعایت شرایط عضویت در بورس انرژی

در انتهای هر دوره ارزیابی، ۱۰ امتیاز به هر شرکت مورد ارزیابی تعلق گرفته و طبق جدول ذیل از امتیاز اعطایی کسر می گردد.

(جدول ۳-۴)

امتیاز	معیار
منفی ۴	عدم واریز حق عضویت ثابت سالانه بورس انرژی ایران طی دوره ارزیابی
منفی ۲	هر هفته تأخیر در بارگذاری اطلاعات درخواستی کانون از جمله صورت های مالی در سامانه معرفی شده توسط کانون

دستورالعمل رتبه بندی شرکت های کارگزار، کارگزار/معامله گر

منفی ۴	تأخیر در بروزرسانی اطلاعات وارد شده در سامانه معرفی شده توسط کانون، در مهلت مقرر، به ازای هر هفته تاخیر
--------	---

ماده ۱۷) این دستورالعمل در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ مشتمل بر ۱۷ ماده و ۱۲ تبصره به تصویب کمیته رسید.